

tum-bjoe@online.no

DET KONGELIGE FORNYINGS-,
ADMINISTRASJONS- OG KIRKEDEPARTEMENT

Statsråden

Organisasjon for etnisk og demokratisk likeverd

Turid Marion

~~Postboks 2266~~

9507 ALTA

E-post: tum-bjoe@online.no

Deres ref.

Vår ref.

10/4141

Dato

13.12.2010

Vedr. henvendelse om samer

Jeg viser til deres e-post med vedlegg av 22. november. Jeg har merket meg synspunktene i brevet fra Organisasjon for etnisk og demokratisk likeverd (EDL), og takker for henvendelsen.

Når det gjelder hvem som er definert som urfolk viser jeg til drøftelsen i NOU 2007: 13 *Den nye sameretten* punkt 5.6.2.1. Her heter det blant annet:

"Det er i dag i *rettslig forstand* ingen grunn til å problematisere om samer er et urfolk i ILO-konvensjonens forstand, for så vidt som dette må anses som sikker rett. Det fremgår av artikkel 1 (1) bokstav b) at konvensjonen i tillegg til "tribal peoples" (stammefolk) gjelder for:

"b) peoples in independent countries who are regarded as indigenous on account of their descent from the populations which inhabited the country or a geographical region to which the country belongs, at the time of conquest or colonisation or the establishment of present state boundaries and who, irrespective of their legal status, retain some or all of their own social, economic, cultural and political institutions."

Etter dette er det ikke noe vilkår for å være omfattet av konvensjonen at vedkommende folk var det første som bosatte seg i den aktuelle geografiske regionen. Det er tilstrekkelig at folket hadde tilhold der da de næværende statsgrensene ble fastlagt ("at the time of... the establishment of present state boundaries"). For Norges del ble statsgrensene i det de aktuelle områdene fastlagt i 1751 (mot Sverige/Finland) og 1826 (mot Russland). På disse tidspunktene hadde samene hatt tilhold i de aktuelle områdene og drevet reindrift, fiske og annen virksomhet der i mange hundre år.

I tillegg må vedkommende folk ha behold i alle fall noen ("retain some") av sine sosiale, økonomiske, kulturelle og politiske institusjoner. Også dette vilkåret er oppfylt av samene både i Norge og i de øvrige samiske land. De er ikke assimilert av de omkringliggende storsamfunnene, men har både gjennom språk og andre ideelle kulturytringer, og gjennom

reindrift og andre former for næringsutøvelse, beholdt et kulturelt særpreg. Dessuten har kriteriet for at et folk skal være beskyttet av ILO-konvensjonen nr. 169 også en subjektiv side. Konvensjonens artikkel 1 (2) lyder:

"Self-identification (skrivefeil i originaltekst) as indigenous or tribal shall be regarded as a fundamental criterion for determining the groups to which the provisions of the Convention apply."

Det er følgelig folks *egen-identifisering*, og ikke de objektive kriteriene i artikkel 1 (1) bokstav b), som er det fundamentale kriteriet for å avgjøre om konvensjonen får anvendelse for folket eller ikke. Følgelig er det etter dette på det rene at samene etter kriteriene i artikkel 1 (2) må anses som urfolk ikke bare i Finnmark og andre samiske kjerneområder, men også i områder hvor det samiske nærværet er av nyere dato.

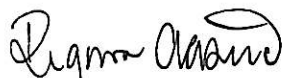
Det er derfor ikke overraskende at Høyesterett i plenumsavgjørelsen i Selbu-saken uttaler at diskusjonen om hvorvidt samene kom til de indre deler av Sør-Trøndelag før eller etter at norske bønder ryddet gårdsbruk der, er uten betydning for om de kan påberope seg rettigheter etter ILO-konvensjonen. Videre uttaler retten, etter å ha sitert artikkel 1 (1) bokstav b):

"Det er ikke tvilsomt at samene etter denne definisjonen har status som urfolk i Norge, og at våre folkerettslige forpliktelser overfor dem etter [ILO-]konvensjonens artikkel 14 også gjelder Sør-Trøndelag."

Jeg legger også ved utdrag fra St.meld. nr. 28 (2007-2008) *Samepolitikken* punkt 1.3.4 *ILO-konvensjonen nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater*, hvor det fremkommer at " (...) Samene var anerkjent som urfolk i Norge før konvensjonen ble framforhandlet og ratifisert. Gjennom ratifiseringsprosessen ble samenes urfolksstatus bekreftet."

For øvrig viser jeg til våre hjemmesider www.regjeringen.no/fad for nærmere informasjon om Norges samepolitikk.

Med hilsen

Rigmor Aasrud